

Raiņa muzejs "Jasmuiža"

Raiņa muzejs „Jasmuiža” atrodas Latgales viducī, klusā lauku nostūrī, nelielās Jašas upītes krastā. Muzejs izvietojies trīs rekonstruētajās un atjaunotajās senās Jasmuižas muižas ēkās. Ceturtā muzeja ēka ir Latgales keramikas vecmeistara Andreja Paulāna 1999. gadā rekonstruētā darbnīca – ceplis. Muzeja ēkas kopā ar brīvdabas estrādi un vairāk nekā 5 hektārus lielo teritoriju un parku veido kompleksu, kas ir valsts nozīmes vēstures piemineklis.

„Jasmuiža” ir vienīgais Raiņa muzejs Latgalē. Tas atvērts 1964. gada 16. augustā. Starp citiem dzejnieka piemiņai veltītajiem muzejiem „Jasmuiža” īpaša ar to, ka tā ir viņa “jaunu dienu zeme”. Šeit no 1883. gada līdz 1891. gadam topošais dzejnieks pavadīja savus ģimnāzijas un universitātes brīvlaikus, jo šai laikā muižu nomāja un tajā saimniekoja Raiņa tēvs Krišjānis Pliekšāns.

“Jasmuiža” ir arī jaunības romantikai un mīlestībai veltīts muzejs, jo tieši šeit Rainis izjutis pirmās apzinātās romantiskas jūtas. Šo jūtu objekts bija kalpone Tekla, kuru viņš regulāri pieminējis savā dienasgrāmatā, piemēram: “Teklīte bija ienākusi, mīlīga, kairinoša, es nekā (..) Nu es manu drusciņ spēka, nožēloju, ka ar Teklīti nekā nedarīju, un tik, kad viņa aizgāja, fantazēju.”

Raiņa muzejs “Jasmuiža” rekonstruētajā muižas pārvaldnieka mājā apmeklētājiem piedāvā ekspozīciju par dzejnieka ģimnāzijas un studiju gadiem. Pirms vairāk nekā 30 gadiem atjaunotajā muižas govju kūtī tika izveidota izstāžu zāle, kur šobrīd aplūkojama plaša Latgales keramikas izstāde, kurā eksponēti vairāk nekā 200 novada podnieku darinātie saimniecības trauki un dekoratīvā keramika, bet Andreja Paulāna darbnīcā – ceplī iespējams iepazīties ar vidi, kādā dzīvojuši un strādājuši Latgales keramiķi 19. gadsimta beigās un 20. gadsimtā.

Muzejā notiek sezonas atklāšanas sarīkojumi, keramikas cepla kurināšanas un atvēršanas pasākumi, ikgadējie Dzejas dienu sarīkojumi.

P.S. Muzeja teritorijā ir divi tiltiņi, pa kuriem ejot, var iedomāties vēlēšanos, kas noteikti piepildīsies, kā arī lielās šūpoles, kur izšūpoties pašiem un izšūpināt bērnus vai mīļoto cilvēku.

Adrese: Aizkalne, Preiļu novads, LV 5305

Mājas lapa: <http://jasmuiza@memorialiemuzeji.lv>

Koordinātes: 56°12'8.09274" N, 26°47'8.7252" E

Darba dienas nedēļā: Pirmdiena - Svētdiena

Darba sezona: Visu gadu

Autostāvvietas: Ir

Tualetes: WC

Pasākumi: Ir

Ekskursijas: Ir

Amatniecība

Kultūrvēsturiskie objekti

Cena: Muzeja ēkas kopā ar brīvdabas estrādi un vairāk nekā 5 hektārus lielo teritoriju un parku veido kompleksu, kas ir valsts nozīmes vēstures piemineklis.

Muzeji

Pastāvīgā ekspozīcija: Ekspozīcija „Raiņa ģimnāzijas un studiju gadi”

Izstāde „Latgales keramika”

Andreja Paulāna keramikas darbnīca – ceplis

Raiņa muzeja „Jasmuiža” videohronika

Uzveduma „Kōzys Jōsmuižā” (2005. gads) videoieraksts

Īpaša programma jaunlaulātajiem un viņu kāzu viesiem

Muzejpedagoģiskas programmas:

Rainis un daba. Zāļu tējas (2.–9. klašu skolēniem)

Rainis un latgaliešu folklorā, latgaliešu valoda (4.–12. klašu skolēniem)

Sieru sēju, sviestu kūlu jeb Piena diena Jasmuižā (visām vecuma grupām)

Interaktīva karaoke programma „Latgaliešu kāzu tradīcijas, kāzu un apdziedāšanās dziesmas” (visām vecuma grupām)
Zāļu tēju degustācija muzeja lievenī
Īpašas ekspozīcijas, programmas: Podniecības ekspozīcija

